

Keski-Suomen sote-uudistus

**Monesta hyvästä yhdeksi
parhaista -
hankekokonaisuus**

Hankeinfot järjestöille

- Hankeinfoissa kerrotaan Keski-Suomen sote-uudistuksen ajankohtaisista asioista ja etenemisestä teemoittain.
- Tavoitteena on lisätä järjestöjen osallisuutta ja tietoa sote-uudistuksesta.
- Tule mukaan, pysyt ajan tasalla!
- Hankeinfojen materiaalit [Keski-Suomen sote-uudistuksen verkkosivuilla](#).

Hankeinfot järjestöille 2020-2021 klo 15.00-17.00

Ti 15.12.2020 Keski-Suomen sote-uudistuksen hankekokonaisuus

Hankejohtaja Mikael Palola ja ohjelmapäällikkö Tiina Koponen

Ke 13.1 Elämäntapaohjausprosessin kehittäminen sekä diabeteksen hoito- ja palveluketju

projektipäällikkö Mari Rantamäki ja projektityöntekijä Miina-Maria Kivelä

Ke 27.1. Päihde- ja mielenterveyspalveluiden hoito- ja palveluketjut

projektityöntekijä Nygren Emilia, projektipäällikkö Mari Rantamäki

Ke 17.2. Vastaanottojen kehittäminen sekä virtuaalinen sosiaali- ja terveyskeskus

projektipäällikkö Sari Nurmivaara ja projektityöntekijä Emilia Nygren

Ke 24.2. Maakunnallinen järjestöyhteistyön strategia

projektipäällikkö Anne Astikainen

Ke 10.3. Maakunnallinen osallisuuden toimintamalli

projektipäällikkö Anne Astikainen

To 11.3. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

projektipäällikkö Nina Peränen, Keski-Suomen sote-uudistus

Ke 17.3 Lapsi- ja perhepalvelut

projektipäällikkö Hanna Hämäläinen ja projektityöntekijä Marika Erkkilä

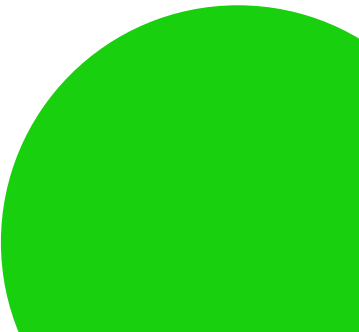
Ke 31.3. Palliatiivisen ja saattohoidon hoito- ja palveluketjut

projektipäällikkö Mari Rantamäki ja Miina-Maria Kivelä

Sote-uudistuksen tavoitteet

- Kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja
- Turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystalvelut kaikille suomalaisille
- Parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta erityisesti perustasolla
- Turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti
- Vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin
- Hillitä kustannusten kasvua

Keski-Suomen sote-uudistuksen painopisteet

- Keski-Suomen sote-uudistuksen painopisteet ovat valikoituneet Keski-Suomen kuntien tarpeista ja lähtökohdista
 - Painopisteet on päätetty yhteisesti Keski-Suomen kuntien sosiaali- ja terveyspalveluiden johtajien kanssa keväällä 2020
-
-

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus

Periaatteet

- Saatavuus ja jatkuvuus
- Palvelujen yhteensovittaminen
- Panostus varhaisen vaiheen palveluihin
- Hoidon- ja palvelutarpeen arviointi
- Moniammatillisuus ja tarkoituksenmukainen työnjako
- Palvelumuotoilu

Rakenneuudistusta tukeva alueellinen valmistelu

Tulevaisuuden sote-keskus

Vastaanotto- palvelujen saatavuus

- Maakunnallinen virtuaali- sote-keskus
- Moniammatillisen tiimityömallin jalkauttaminen
- Asiakkuus-segmentointi, Suuntima-pilotti

Vastuu omasta terveydestä,
hyvinvoinnista ja
omahoidosta lisääntyy

Palveluketjut

- Diabetes
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Palliatiivinen hoito ja saattohoito

Lapset, nuoret ja perheet

- Akuutti lastensuojelun työparituki
- Lapsiperheoikeudelliset palvelut, maakunnallinen yksikkö
- Psykososiaalisen tuen ja hoidon työmenetelmien kehittäminen, IPC-koulutus (Interpersonal counselling)
- Lapsiperhepalveluiden yhteensovittaminen perhekeskustoimintamallin mukaisesti

Aster, asiakas- ja
potilastietojärjestelmä

- Palvelurakenteen ja -verkon yhdenmukaistaminen, esim. palliatiivisen hoidon osaamiskeskus, lähi- ja etäpalvelut
- Yhtenäiset ja vaikuttavat tunnistamisen, arvioinnin ja hoidon menetelmät, esim. Terveystyöarvio
- Sujuvat konsultaatio-, yhteistyö- ja lähetekäytännöt

Vastaanottojen kehittäminen

**Palveluiden saatavuus,
oikea-aikaisuus, jatkuvuus**

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelma Keski-Suomessa

1. Palveluiden saatavuuden parantaminen

Vastaanottopalveluiden parantaminen maakunnassa

1. Sujuva hoitokontaktin saaminen – pääsy palveluun

2. Moniammatillinen palvelu – asiat kerralla parempaan päin

*Kehittämistä yhdessä kumppanin kanssa:
Laajempi ja nopeampi palvelu sote-keskuksesta*

2. Palveluketjujen yhtenäistäminen ja palvelujen kehittäminen

Laaditaan yhteiset palveluketjän läpäisevät hoito- ja palveluketjut moniammatillisesti (ESH, PTH, SOS)

- kolme valittua palvelukokonaisuutta
- mallin tuotteistaminen

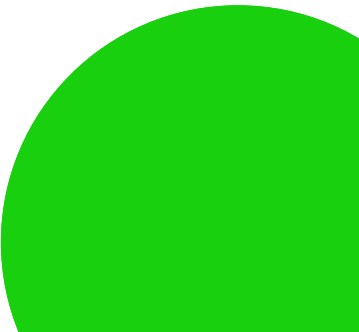
Projektityöntekijät:
Monistettava mallinnus hoito- ja palveluketjun yhtenäistämistä (APTJ)

3. Lasten ja perheiden palveluiden integroiminen osaksi sote-keskusta

- Lasten ja perheiden palveluiden integrointi osaksi sote-keskuksia - palveluiden kehittäminen ja yhdenmukaistaminen
- SISOTE -yhteistoiminta
- kehittäjäsosiaalityöntekijät

Projektityöntekijät:
Lasten ja perheiden sosiaalityön tuki ja syvempi yhteistyö sivistyspalveluiden kanssa

Tavoitteet

1. Jonottomuus, järkevä työnjako, riittävät resurssit, eri toimijoiden välinen saumaton yhteistyö
 - Kiireettömään hoitoon ja palveluun pääsy asianmukaiselle ammattilaiselle turvataan 7 vuorokaudessa.
 2. Kattavat sähköiset yhteydenotto-, ajanvaraus- ja asiointipalvelut ovat laajasti käytössä.
 3. Hoidon- ja palveluntarpeen arviointi toteutuu yhtenäisesti ja moniammatillista tiimiä hyödyntäen koko maakunnassa.
 4. Ennaltaehkäisevän työn vahvistaminen → korjaavan työn tarve vähenee ja kansansairauksien esiintyvyys kääntyy laskuun. Asiakkaiden vastuu omasta terveydestä ja hyvinvoinnista sekä omahoidon toteutumisesta vahvistuvat.
 - Ennaltaehkäisevään työhön liittyy kiinteästi järjestötoiminta
 - Varhainen tunnistaminen ja puheeksi ottaminen, osallistaminen, osallisuus
 5. Sote- keskusten asiakkaiden tilanteita arvioidaan systemaattisesti ja kokonaisvaltaisesti, tarvittaessa ohjaus 3. sektorin ja järjestöpalveluiden piiriin toteutuu sujuvasti.
 6. Kaikissa sote- keskuksissa vastaanottopalveluiden saatavuutta, asiakasvirtaa ja laatua mitataan ja tavoitteiden toteutumista seurataan yhtenäisillä mittareilla
 - sis. asiakaspalaute ja sen hyödyntäminen
-
-

Toimenpiteet

1. Tarkoituksenmukainen resursointi ja työnjako

- Prosessin sujuvoittaminen: tarkoituksenmukaiselle ammattilaiselle tai esim. järjestötoimintaan ohjaaminen oikea-aikaisesti
- Järjestöjä kannustetaan päivittämään verkkosivunsa ajan tasalle ja kirjautumaan lisäksi yhdistystorille.
- Erityisosaamisen hyödyntäminen (esim. suoravastaanottofysioterapia, sosiaaliohjaus, erityiskoulutuksen omaavat hoitajat, järjestöjen erityisosaaminen!)
- Prosessi hoitopolkujen mukaisesti (esim. tekonivelpotilaan hoitopolku, dm- hoitopolku)
- Digitalisaation hyödyntäminen (esim. puheentunnistus, sähköisten seurantojen automatisointi)

2. Jonottomuus ja sujuva hoitoon pääsy

- Moniammatillinen tiimityön malli (vrt. Tuusulan ja Keuruun malli): asiakkaan asia kerralla haltuun, ei jonoon
- Virtuaalisote- keskus

3. Kattavat sähköiset yhteydenotto- ajanvaraus- ja asiointipalvelut

- Maakunnallinen Omaolon käyttöönotto ja integroitu ajanvaraus, nopeutettu käyttöönotto korona-oirearvioiden osalta (rakennehanke)
- Sähköiset etäseurannat
- Etävastaanotto
- Itsehoitomenetelmät ja etäteknologia
- Huom. Myös järjestöjen digitaaliset palvelut, esim. <https://tukinet.net/>; <https://apuaeroon.fi/>; <https://paihdelinkki.fi/>; <https://ensijaturvakotienliitto.fi/apua-sinulle/apua-verkossa/>; <https://crohnjacolitis.fi/vertaistuki/verkkovertaistuki/chat/>
- 24/7 yhteydenottomahdollisuus ja palvelu asiakkaan tarpeiden pohjalta kiireellisyys huomioiden

Toimenpiteet jatkuu

4. Moniammatillinen ja kattava hoidon- ja palveluntarpeen arviointi, myös tilanteen tai voinnin muuttuessa

- Ammattilaisten koulutus ja perehdyttäminen
- Ajantasaiset ja päivitettyt terveys- ja hoitosuunnitelmat
- Ammattilaisella käytössä strukturoitu malli hoidon- ja palveluntarpeen arvioinnin tueksi
- Asiakkaan omien oirearvioiden hyödyntäminen
- Sujuvat konsultaatiokäytännöt ammattilaisten kesken
- Asiakkuussegmentaatio (Suuntima- pilotit)

5. Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden ja työotteen vahvistaminen ja asiakkaiden motivointi omahoitoon

- Sähköiset työkalut ennaltaehkäisyn ja omahoidon tueksi
- Valmentava työote, motivoiva haastattelu (koulutus vastaanottojen henkilökunnalle)
- Terveysvajepotilaiden tunnistaminen (terveyshyötyarvio)
- Osallisuus ja järjestöyhteistyö
- Hyte-yhteistyö kuntien kanssa

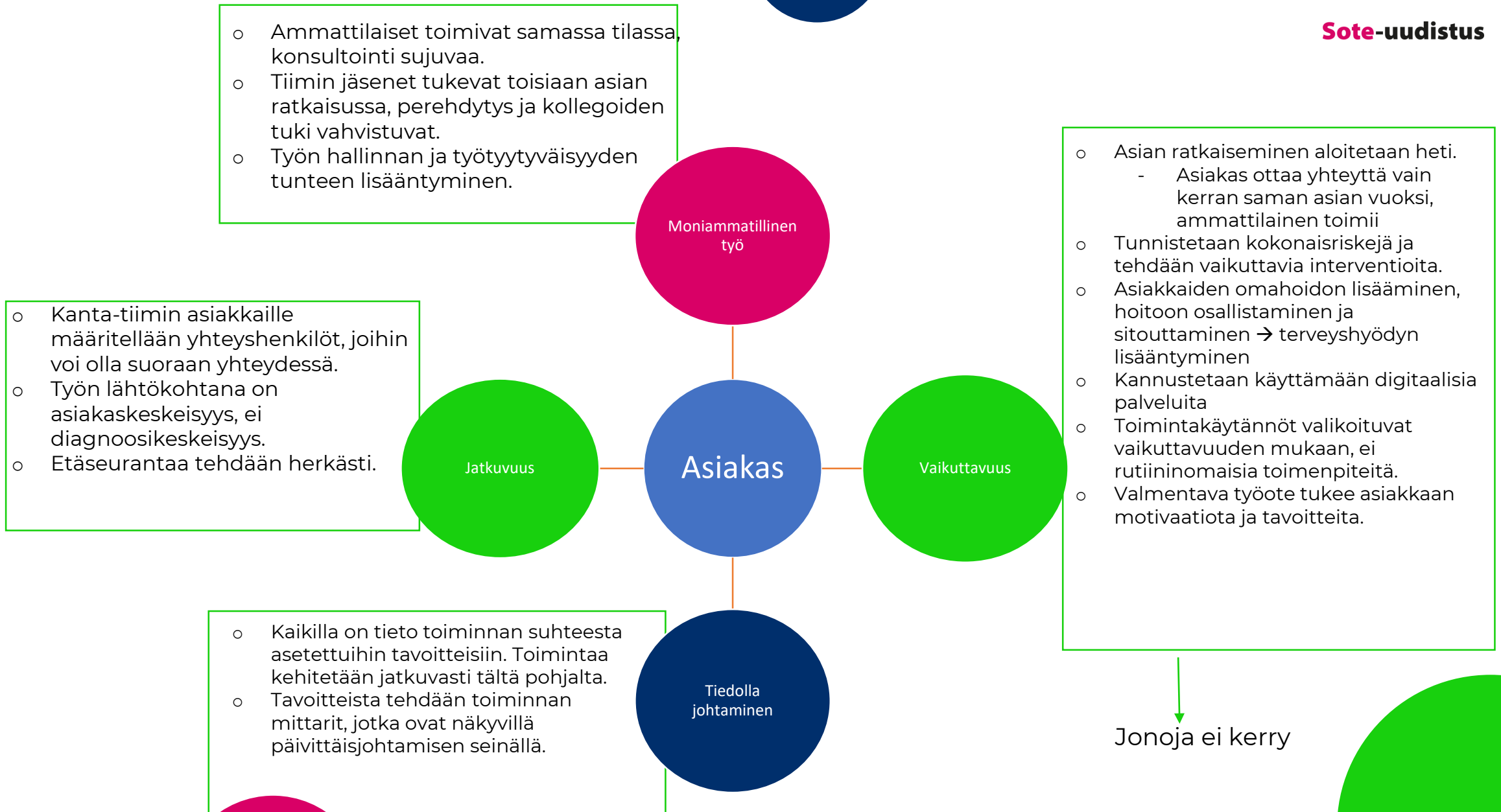
Toimenpiteet jatkuu

6. Yhtenäiset laatu- ja määrämittarit tiedolla johtamisen tueksi

- Kansalliset, yhteisesti sovitut
- Hoidon saatavuuden mittarit (T3)
- Hoidon laatu- ja vaikuttavuusmittarit
 - Asiakaskokemus, terveyshyötymittarit
- Maakunnallinen laatutyöryhmä, Jyväskylän laatupankki
- Sähköisen asioinnin käyttöaste: Omaolo, sähköiset yhteydenotot ja ajanvaraukset
- Asiakasvirran mittarit (käyntimäärät, suoritteet)
- Työhyvinvoinnin mittarit henkilöstölle (työtyytyväisyys, sairastavuus, pysyvyys)
- Kustannuksiin liittyvät mittarit (kustannukset/asukas)
- Säännöllisyys, tavoitteellisuus, tuloksien peilaaminen tavoitteisiin

Moniammatillinen tiimityömalli

- Terveysaseman vastaanoton uusi, pysyvä toimintamalli
- Pilottina Sampoharjun terveysasemalta syksyllä 2021
 - Aukkaat otetaan mukaan kommentoimaan prosessia lähempänä
- Tiimimalli perustuu vahvaan moniammatilliseen yhteistyöhön
- Tarkoituksena on integroida laajasti perustason palveluita asiakaslähtöisesti
- Tiimimallin tavoitteet:
 - Nopeuttaa ja sujuvoittaa hoitoon pääsyä (kiireettömään hoitoon alle 7 vuorokaudessa)
 - Hyödyntää monipuolisesti digitaalisia palveluita
 - Tasata työntekijöiden välistä työ määrää ja kuormitusta
 - Parantaa hoidon laatua ja jatkuvuutta, asian ratkaisu aloitetaan heti
 - Hyödyntää eri ammattilaisia asiakkaan asian ratkaisemisessa
 - Ohjauksessa huomioidaan myös järjestöt
 - Helpottaa sopeutumista kysynnän ja resurssien vaihteluun
 - Lisätä työn hallinnan tunnetta ja työtyytyväisyyttä
- Tiimimallin peruseriaatteen:
 - Palvelutarpeen ratkaisu aloitetaan heti
 - Suorittava ammattilainen valitsee sopivan tavan tuottaa palvelu (vastaanotto, soitto)
 - Moniammatilliset tiimit ratkaisevat palvelutarpeen yhdessä asiakkaan kanssa
 - Aukkaat segmentoidaan ja Kanta- tiimin asiakkaalle osoitetaan oma yhteyshenkilö
 - Etänä tehdään aina, kun läsnävastaanottoa ei tarvita (tavoite 70 % palveluntarpeista)

Asiakkaan ohjautuminen tiimimallissa

Asiakas ottaa yhteyttä terveys-asemalle

Ammattilainen tarkistaa terveyteen liittyviä arvoja ja käyntien määrän viime vuonna

Arvot ovat kunnossa ja asiakkaan asia on ohimenevä tai tilapäinen

Arvoissa on poikkeamaa tai asiakkaalla on yli 7 käyntiä edellisen vuoden aikana

Asian ratkaiseminen aloitetaan heti, tavoite saada samana päivänä valmiiksi

- Sopivissa tilanteissa virtuaalinen sote-keskus
- Tarvittaessa toisen ammattilaisen konsultaatio
- Omahoito
- Hoidon- ja palvelutarpeen arviointi (myös järjestöt, yhdistykset)

Sote-uudistus

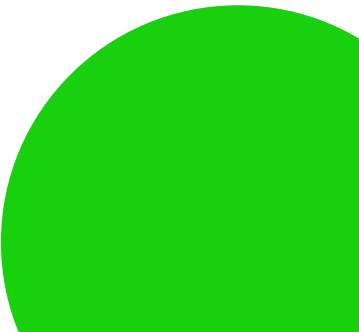
Ammattilaisen etäkontaktit

Asiakas saa määräajaksi oman yhteyshenkilön

Asia ratkaistaan tarvittaessa konsultoiden toista ammattilaista. Asiakas saa oman yhteyshenkilön, johon voi jatkossa olla yhteydessä. Asiakkaan kanssa tehdään yhdessä hoitosuunnitelma.

Miksi virtuaalisia ja sähköisiä palveluita on lähdetty kehittämään?

Vuoden 2018 Finnsote tutkimuksen mukaan Keski-Suomessa yli 20 vuotiaista vastaajista

- **Hankalat aukioloajat** ovat haitanneet 32,3%:n mielestä hoidon saantia terveystalveluissa
 - **Hankalat matkat** ovat haitanneet 28 %:n mielestä hoidon saantia terveystalveluissa
 - **Lääkärin vastaanottopalveluita riittämättömästi** saaneiden osuus, (%) tarvinneista 16,1
 - **Hoitajan vastaanottopalveluita riittämättömästi** saaneiden osuus, (%) tarvinneista 10,5
-
-

Odotusajoista avosairaanhoidon lääkärin vastaanotolle Keski-Suomessa (Lähde Sotkanet, Avohilmo)

Sote-uudistus

	03/2019	10/2019	03/2020
Yli 3 kk odottaneiden osuus	6,2%	3,3%	3,4%
Yli viikon odottaneiden osuus	43%	60,3%	54,4%

Virtuaalinen sosiaali- ja terveyskeskus

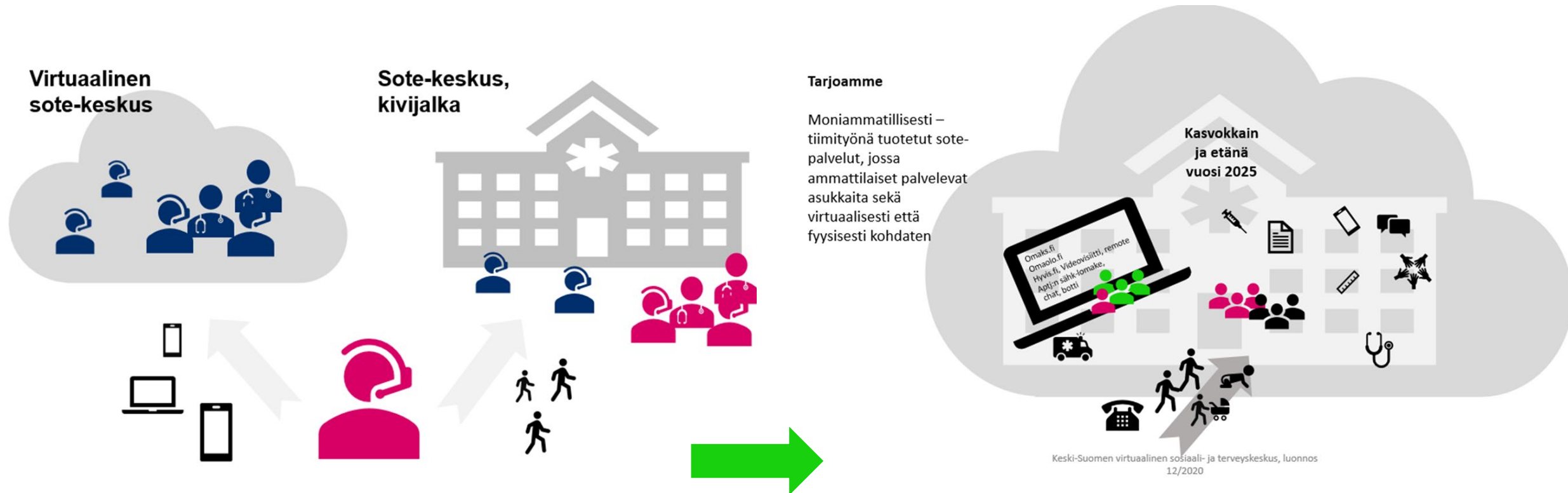
Tavoitteena on

- Mahdollistaa asukkaille sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus pitkällä tähtäimellä ajasta ja paikasta riippumatta
- Nopeuttaa hoitoon ja/tai palveluun pääsyä
- Aktiivinen asiakkuuksien hallinta
- Hyödyntää palveluissa monipuolisesti sote-ammattilaisia
- Tukea asukkaan omahoitoa sähköisillä työvälineillä, Omaolon palveluiden hyödyntäminen
- Saada asukkaan itse tuottamat terveys- ja hyvinvointitiedot sosiaali- ja terveydenhuollon käyttöön

Sote-uudistus

Kehittämisen suuntaa

Virtuaalisen sote-keskuksen asiakaskohderyhmät

suuntima

Asiakkuuden oikea suunta

- N. 2 % asukkaista
- Ohjaus ja neuvonta arjen hallintaan
- selkeät hoitajan valmistelemat lääkärikonsultaatiot (esim. lääkitysten titraus)
- Etävastaanotto tarvittaessa hoitaja-avusteisesti, myös äkillisten tilanteiden hoito
- Sosiaalipalveluihin ohjaaminen
- Järjestö-vertaistuen piiriin ohjaaminen

- n. 65 % asukkaista
- voivat asioida virtuaalisote-keskuksessa kaikissa niissä tilanteissa, joissa ei tarvitse fyysistä tutkimista (esim. touch per rectum)
- episodimainen hoito
- pitkäaikaissairaat, joiden tauti on tasapainossa ja omahoito onnistuu

Voimavarat – asiakas arvioi

Tilanteen haasteellisuus – ammattilainen arvioi

- n. 10 % asukkaista
- Erityisasiantuntijoiden vastaanotot hoitaja-avusteisesti
- Useita asiantuntijoita vaativat verkostoneuvottelut
- ammattilaiskonsultaatiot

- N. 23 % asukkaista
- Hoitaja-avusteiset vastaanotot
- Useita ammattilaisia vaativat neuvottelut, esim. omalääkäri, kirurgi, kardiologi leikkaukelpoisuuden arvioinnissa
- ammattilaiskonsultaatiot

Virtuaaliseen vai lähipalveluun?

Sote-uudistus

Chat/Chatbot

Omaolo-oirearvio/yhteydenottopyyntö

Sähköinen ajanvaraus
hoitajalle/lääkärille

Virtuaalinen
sote-keskus

Eilen nousi lievä
lämpö, en jaksaa
lähteä mihinkään,
tarvitsen
sairauslomaa. Jos
soitan tai laitan
viestin jollekin?

Kova
kuume,
yskä, rintaan
sattuu.

Haluan tavata
ammattilaisen,
minulla ei ole
tietokonetta
eikä
älypuhelinta.

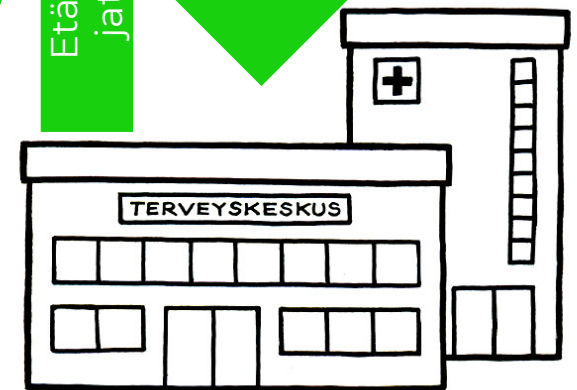
Soitto/käynti terveysasemalle

Soitto/käynti terveysasemalle

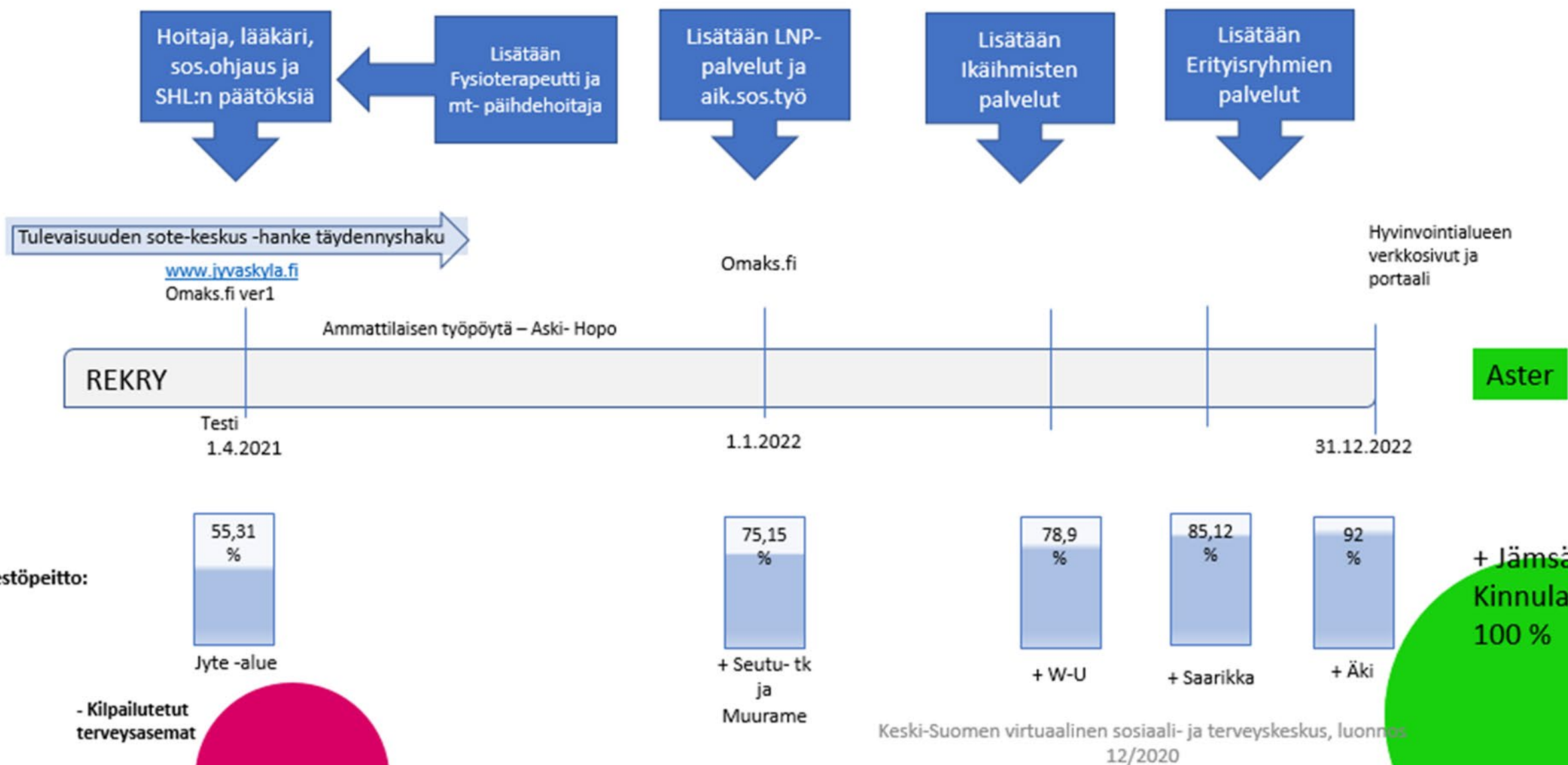

Etä vastaanotto,
jatkokontrolli

Laboratorio, rtg,
muu tutkimus

Virtuaalinen sosiaali- ja terveyskeskus

Työryhmät

- Osallisuus- ja järjestötyöryhmät, vetovastuu Anne Astikainen, projektipäällikkö Keski-Suomen Sote-uudistus
- Hyvinvoinnin- ja terveydenedistämistyöryhmä, omahoidon tuki, vetovastuu Nina Peränen, projektipäällikkö Keski-Suomen Sote-uudistus
- Sisältötyöryhmä, vetovastuu Sari Nurmivaara, projektipäällikkö Keski-Suomen Sote-uudistus
- Henkilöstö-, talous-, viestintätyöryhmät, virtuaalisen sote-keskussuunnittelun päävastuu Tiina Koponen, ohjelmapäällikkö Keski-Suomen sote-uudistus
- ICT-, digitaaliset palvelut, vetovastuu Jari Porrasmaa, digijohtaja Keski-Suomen sote-uudistus

Virtuaalisen sote-keskuksen, omaKS:n tuotteita

- Lääkärin etävastaanottopalvelut
 - Vastaanotot, joilla ei ole tarve tutkia potilasta fyysisesti: esim. tutkimustarpeen arviointi, tehtyjen tutkimustulosten läpikäynti ja jatkosuunnitelmien tekeminen
 - Sovitut pitkäaikaissairaiden kontrollit
 - Hoitaja-avusteiset etävastaanotot: potilas on hoitajan/fysioterapeutin vastaanotolla lähiterveysasemalla, lääkärin vastaanotto toteutetaan etänä, mukana tarvittaessa etätutkimuslaitteita (esim. digitaalinen stetoskooppi tai korvalamppu)
 - Potilaan halu keskustella yleisesti terveydentilastaan
 - Terveystarkastukset, esim. työttömän terveystarkastus, ajokorttitarkastus, tarvittaessa hoitajan vastaanotto edeltävästi lähiterveysasemalla
- Sairaanhoitajan etävastaanottopalvelut
 - Sovitut infektiovastaanotot
 - Työttömän terveystarkastus
 - Sovitut pitkäaikaissairauden kontrollit
 - Mielenterveys- ja päihdehoitajan vastaanotto
- Sosiaaliohjaajan etävastaanotto
 - Yleinen ohjaus, neuvonta, tuen tarpeen arviointi: etuusneuvonta, arjen haasteet, vireillepanot
 - Päätöksenteko kiireellisissä tilanteissa, palvelutarpeen arvioinnin aloittaminen
- Chat-palvelu
 - Yleinen ohjaus ja neuvonta
 - Henkilökohtainen ohjaus ja asioiden hoitaminen (vahva tunnistautuminen)
- Omaolo-palvelut: mm. sovitut oirearviot, palvelutarpeen arvioinnit, etäseurannat, terveys- ja hyvinvointitarkastukset, hyvinvointivalmennukset

Valmistelun tilanne

Henkilöstön palkkaus, rekrytoinnit meneillään

- 3 lääkäriä
- 6 sairaanhoitajaa
- 2 sosiaaliohjaajaa
- 1 elämäntapaohjaaja

Virtuaalisen sote-keskuksen toimitilat Jyväskylässä
Ailakinkadulla

Henkilöstö aloittaa perehtymisen 6.4.2021

Viestintä

- Kerromme Keski-Suomen sote-uudistuksen etenemisestä ja työn tuloksista, tilaisuuksistamme sekä työmme arjesta verkkosivuillamme ja somessa - tule mukaan seuraamaan!

Verkkosivut

- jyvaskyla.fi/sote-uudistus
- Innokylän verkkosivut, innokyla.fi
[Rakenneuudistusta tukeva alueellinen valmistelu -hanke](#)
[Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden tutkimusohjelma](#)

Sosiaalinen media

- Facebook: [@keskisuomensoteuudistus](#)
- Twitter: [@sotekeskisuomi](#)
- Instagram: [@keskisuomensoteuudistus](#)
- Blogi: [Keski-Suomen sote-uudistus](#)

#hyväarkikaikille #soteuudistuskeskisuomi #omaksfi

Yhteystiedot, palveluiden saatavuus

Sari Nurmivaara, projektipäällikkö, palveluiden saatavuus, sari.nurmivaara@jyvaskyla.fi, p. 050 311 8285

Emilia Nygren, projektityöntekijä, palveluiden saatavuus, emilia.nygren@jyvaskyla.fi, p. 050 311 8687

Kiitos

Hyvinvointi. Terveys. Hyvä arki.

**KESKI-
SUOMEN
SOTE**

A decorative graphic on the right side of the page consisting of numerous circles of various sizes and colors (blue, green, and pink) arranged in a cluster. The central circle is the largest and is green, containing the text 'KESKI-SUOMEN SOTE'.